

М СОЛАР ПЛАНТ 1 ООД

Финансов отчет

Доклад на независимия одитор

към 31 Декември 2019

Съдържание

1. Отчет за финансовото състояние към 31 Декември 2019	3
2. Отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 Декември 2019	4
3. Отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 Декември 2019	5
4. Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 Декември 2019	6
5. Пояснителни бележки	7
6. Доклад на независимия одитор	

Отчет за финансовото състояние към 31 Декември 2019

в хил. лева

А К Т И В

Нетекущи активи

Имоти, машини и съоръжения	3	4053	4358
Активи Право на ползване	4	237	
Общо нетекущи активи		4290	4358

Текущи активи

Търговски и други вземания	5	22	19
Парични средства	6	160	123
Материали		4	4
Предплатени разходи	7	5	4
Общо текущи активи		191	150
Сума на актива		4481	4508

П А С И В

Собствен капитал

Регистриран капитал		100	100
Финансов резултат от минали години		159	27
Текущ финансов резултат		143	132
Общо собствен капитал		402	259

Нетекущи пасиви

Получени заеми	8	3387	3814
Задължения по оперативен лизинг	9	236	
Отсрочени данъчни задължения	10	60	54
Общо нетекущи пасиви		3683	3868

Текущи пасиви

Краткосрочна част на получени заеми	8	340	340
Краткосрочна част на задължения по оперативен лизинг	9	6	
Търговски задължения	11	37	38
Други задължения	12	13	3
Общо текущи пасиви		396	381
Сума на пасива		4481	4508

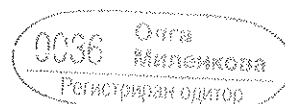
Настоящият финансов отчет е одобрен от Ръководството на 09.06.2020 г.
Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия финансов отчет.

08.06.2020 г.

Съставител:
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Управител:
/Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 11.06.2020 г.:
Регистриран одитор, ДЕС, Олга Миленкова, диплом 0036

Отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 Декември 2019

<i>в хил. лева</i>	Бележки	2019	2018
Продължаващи дейности			
Приходи от договори с клиенти	13	1042	1057
Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата	14	33	
Други приходи		1	
Общо приходи		1076	1057
Разходи			
Разходи за материали и консумативи		(2)	(2)
Разходи за външни услуги		(210)	(175)
Разходи за амортизации	15	(313)	(304)
Разходи за възнаграждения и осигуровки		(34)	(33)
Други разходи	16	(53)	(53)
Общо разходи		(612)	(567)
Оперативна печалба		464	490
Финансови разходи	17	(305)	(326)
Финансови приходи/(разходи), нетно		(305)	(326)
Печалба преди данъци		159	164
Разходи за данъци	18	(16)	(32)
Печалба за периода		143	132
Друг всеобхватен доход			
		-	-
Общо всеобхватен доход за периода		143	132

Настоящият финансов отчет е одобрен от Ръководството на 09.06.2020 г.
 Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия финансов отчет.

08.06.2020 г.

Съставител:
 /Гаро Мамасян/
 /Грамекс АД/

Управител:
 /Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 11.06.2020 г.:
 Регистриран одитор, ДЕС, Олга Миленкова, диплом 0036

0036 Олга
 Миленкова
 Регистриран одитор

**Отчет за промените в собствения капитал
 за годината, приключваща на 31 Декември 2019**

в хил. лева	Регистриран капитал	Натрупана печалба/загуба Печалба Загуба	Текущ финансов резултат	Общо собствен капитал
Салдо към 01.01.2018	100	281 (268)	14	127
Увеличение/намаление		(254) 268	(14)	-
Текущ финансов резултат			132	132
Салдо към 31.12.2018	100	27	132	259
Салдо към 01.01.2019	100	27	132	259
Увеличение/намаление		132	(132)	-
Текущ финансов резултат			143	143
Салдо към 31.12.2019	100	159	143	402

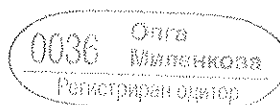
Настоящият финансов отчет е одобрен от Ръководството на 09.06.2020 г.
 Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия финансов отчет.

08.06.2020 г.

Съставител:
 /Гаро Мамасян/
 /Грамекс АД/

Управител:
 /Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 11.06.2020 г.:
 Регистриран одитор, ДЕС, Олга Миленкова, диплом 0036

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 Декември 2019

в хил. лева

	Бележки	2019	2018
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от безвъзмездни средства, предоставени от държавата		33	
Постъпления от клиенти		1231	1254
Плащания към доставчици		(365)	(315)
Платени данъци (без данъци върху доходите)		(143)	(155)
Плащания на персонала и за социално осигуряване		(34)	(33)
Други парични потоци от оперативна дейност		(52)	(52)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		670	699
Парични потоци от финансова дейност			
Получени заеми	8	5	
Платени главници по получени заеми	8	(435)	(380)
Платени лихви	8	(182)	(456)
Платени задължения по оперативен лизинг	8	(4)	-
Банкови такси и отрицателни курсови разлики		(17)	(16)
Нетни парични потоци от финансова дейност		(633)	(852)
Изменение на паричните средства през периода		37	(153)
Парични средства в началото на периода		123	276
Парични средства в края на периода		160	123

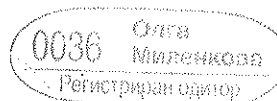
Настоящият финансов отчет е одобрен от Ръководството на 09.06.2020 г.
Пояснителните бележки са неразделна част от настоящия финансов отчет.

08.06.2020 г.

Съставител:
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Управител:
/Иво Иванов/

Заверил съгласно доклад на 11.06.2020 г.:
Регистриран одитор, ДЕС, Олга Миленкова, диплом 0036

Пояснителни бележки към финансовия отчет

1. Информация за Дружеството

„М СОЛАР ПЛАНТ 1” ООД е вписано в търговския регистър с ЕИК 200979112 през декември 2009 година. Седалището и адресът на управление на Дружеството е гр.София, ул.Г.С.Раковски 96, ет.1.

Основната дейност на „М Солар ПЛАНТ 1” ООД се състои в производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.

Дружеството има регистриран капитал в размер на 100 хил.лв. разпределен в 100 000 /сто хиляди/ дяла с номинална стойност 1 /един/ лев всеки. Към датата на съставяне на настоящия финансов отчет капиталът е внесен 100 %.

Дяловото участие на съдружниците в капитала на дружеството към 31.12.2019 г. се разпределя както следва:

- „Монтана Солар Парк“ ЕАД със седалище и адрес на управление гр. София, община Столична, район Средец, ул. Г.С.Раковски 96, ет. 1 – 99 960 дяла, с номинална стойност 1 лев всеки един или общо 99.96 хил.лв., представляващи 99.96 % от капитала на дружеството.
- „Солар Вълчедръм“ ЕООД със седалище и адрес на управление гр. София, община Столична, район Средец, ул. Г.С.Раковски 96, ет. 1 - 40 дяла, с номинална стойност 1 лев всеки един или общо 40 лв., представляващи 0.04 % от капитала на дружеството.

Органи на управление на дружеството са:

- Общото събрание
- Управител

Дружеството се представлява и управлява от Иво Йорданов Иванов.

2. Основни положения от счетоводната политика на дружеството База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет на дружеството е индивидуален и е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и Международните счетоводни стандарти (МСС), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Комисията на Европейския съюз.

Към края на отчетния период дружеството е част от група предприятия. Дружеството-майка, изготвящо консолидиран финансов отчет е „Хелиос Пауер“ АД със седалище и адрес на управление гр. София, община Столична, район Средец, ул. Г.С.Раковски 96, ет. 1.

Консолидираните финансови отчети на „Хелиос Пауер“ АД са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане и са представени за обществено ползване на страницата на Търговския регистър към Агенция по вписванията.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и респективно от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди, започващи на 01 януари 2019 г., са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството относно принципите, правилата и критериите за отчитане на лизинговите договори.

Нови стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

За текущата финансова година дружеството е приложило за първи път МСФО 16 Лизинг, задължителен за изпълнение за отчетни периоди, започващи на или след 01 януари 2019 г.

МСФО 16 въвежда всеобхватен модел за определяне на договорите за лизинг и счетоводното им третиране както във финансовите отчети на лизингополучателите, така и на лизингодателите. В основите на стандарта е залегнало разграничаването на договорите за лизинг и договорите за

услуги въз основа на това дали се прехвърля правото на контрол върху използването на даден актив от клиента за определен период от време срещу възнаграждение.

Стандартът налага съществени промени в подхода на счетоводното третиране и отчитане на лизинга при лизингополучателите, като премахва действащото до 31.12.2018 г. разграничение между оперативен и финансов лизинг. Съгласно новите изисквания лизингополучателят признава актив „Право на ползване на лизингова вещь“ и едновременно с това финансово задължение за лизингови плащания по отношение на почти всички лизингови договори. Като изключение, с право на избор, изискванията на МСФО 16 може да не се прилагат за краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност.

Прилагането на МСФО 16 променя значително представянето на лизинговите сделки в отчета за финансовото състояние, отчета за печалбата или загубата и всеобхватния доход и отчета за паричните потоци на лизингополучателите.

МСФО 16 оказва влияние и върху финансовия резултат за периода, тъй като за целия срок на лизинговия договор през първите години разходите по лизинговите плащания са по-големи. Допълнително оперативните разходи за наем се заменят с разходи за амортизация и лихви, което оказва съществен ефект върху ключови показатели като оперативната печалба EBITDA и печалбата на акция EPS.

Значителни промени претърпява и класификацията на паричните потоци. Изходящите оперативни парични потоци намаляват за сметка на финансовите, тъй като паричните плащания за главница по лизингово задължение се класифицират в рамките на финансовата дейност. По избор, само частта от плащанията, която отразява лихвата, може да се представи като част от оперативните парични потоци или да се отнесе към финансовата дейност.

Дружеството избира да представя плащанията по лизинговите задължения - главница и лихви като парични потоци от финансова дейност.

Новият стандарт изисква разширяване на оповестяванията по отношение състоянието и движението на актива Право на ползване, на финансовото задължение, както и на отчетените приходи и разходи. Допълнително се оповестява информация и за разходите, свързани с краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, както и за дохода от преотдаване на лизинг на активи с право на ползване.

След направено проучване ръководството избира да използва модифициран ретроспективен подход при първоначалното прилагане на МСФО 16 и да не преизчислява сравнителни данни.

Други изменени стандарти и разяснения, в сила от 01 януари 2019 г.

Следните изменени стандарти и разяснения не са съотносими към дейността на Дружеството през отчетния период, поради което не оказват ефект върху настоящия финансов отчет:

- Изменения на МСФО 9 Финансови инструменти – относно случаи на отрицателна компенсация при предсрочно погасяване и модификации на финансови пасиви;
- Изменения на МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия;
- Годишни подобрения на МСФО Цикъл 2015 – 2017 - изменения на МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11;
- Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица - относно случаите на промени, съкращаване или уреждане в планове за дефинирани доходи;
- КРМСФО 23 Несигурности при третирането на данъци върху дохода.

Стандарти и изменения, които са издадени, но все още не са влезли в сила

Към 31.12.2019 г. са публикувани някои нови стандарти и изменения, които са приети от ЕС и ще бъдат задължителни за приложение за финансови периоди, започващи на или след 01.01.2020г. Същите не са приложени от дружеството от по-ранна дата и не се очаква да окажат значително влияние върху неговата дейност, както и върху предвидимите бъдещи сделки:

- Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки – промените касаят прецизиране дефиницията за „същественост“, посочено в двата стандарта (в сила от 01.01.2020 г.);
- Изменения на МСФО 3 Бизнескомбинации (в сила от 01.01.2020 г.);

- Изменения в Концептуалната рамка за финансово отчитане и съответните промени в референциите към нея в различни стандарти на МСФО (в сила от 1 януари 2020 г.);
- МСФО 17 Застрахователни договори (в сила от 01.01.2021 г.).

Пълният комплект на финансовия отчет включва следните компоненти:

- а) отчет за финансовото състояние към края на периода;
- б) отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода;
Дружеството представя един отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.
- в) отчет за промените в собствения капитал за периода;
- г) отчет за паричните потоци за периода;
- д) пояснителни приложения, съдържащи значимите счетоводни политики, друга пояснителна информация и сравнителна информация по отношение на предходния период;
- е) отчет за финансовото състояние към началото на предходния период, когато предприятието прилага счетоводна политика със задна дата или прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети, или когато прекласифицира статии в своите финансови отчети.

Дружеството представя и отчет за финансовото състояние към началото на предходния период, ако:

- а) прилага счетоводна политика и прави преизчисление със задна дата на статии в своите финансови отчети или прекласифицира статии в своите финансови отчети; и
- б) прилагането и преизчислението със задна дата или прекласифицирането оказват съществено влияние върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Във финансовите отчети дружеството запазва представянето и класификацията на статиите от предходни периоди.

Функционална валута

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на дружеството. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, включително сравнителната информация за предходни периоди, освен ако изрично не е посочено друго.

Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация по отношение на един предходен период за всички суми, отчетени във финансовите отчети за текущия период. Сравнителната информация се включва в текстов и описателен вид, когато това е уместно и необходимо за по-доброто разбиране на финансовите отчети за текущия период.

Няма необходимост и не е извършвана рекласификация на сравнителните данни с предходния отчетен период.

Признаване на курсови разлики

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на дружеството по официалния обменен курс на БНБ за деня на сделката.

Паричните средства, вземанията и задълженията, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат в български лева, като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията. Последващо същите се преоценяват, като се използва заключителният обменен курс на БНБ към 31 декември.

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на сделките и преоценяването на паричните и непарични позиции в чуждестранна валута, са отразени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Действащо предприятие

На база наличната информация преценката на ръководството е, че дружеството разполага с достатъчно финансови ресурси, за да продължи своята оперативна дейност в близко бъдеще, поради което при изготвяне на настоящия финансов отчет е спазен принципа за действащо предприятие.

2.2. Нетекущи материални активи

При прилагане на критериите за признаване на имоти, машини и съоръжения дружеството използва преценка съобразно специфичните обстоятелства за предприятието.

Цената на придобиване на отделен имот, машина и съоръжение се признава за актив, само ако:

- а) е вероятно предприятието да получи в бъдеще икономически изгоди, свързани с актива; и
- б) цената на придобиване на актива може надеждно да бъде оценена.

Предприятието оценява всичките си разходи за имоти, машини и съоръжения в момента, когато бъдат направени. Тези разходи включват разходите, направени първоначално за придобиване или построяване на актива от имоти, машини и съоръжения, и разходите, извършени впоследствие за добавяне или подмяна на части или за обслужването му.

Всеки имот, машина и съоръжение, които се признават като актив, се оценяват по цена на придобиване.

Цената на придобиване на един имот, машина и съоръжение включва:

- а) неговата покупна цена, включително митата и невъзстановимите данъци върху покупката, след приспадане на всички търговски отстъпки;
- б) всякакви разходи, пряко отнасящи се до придвижването на актива до местоположението и привеждането му в състояние, необходимо за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството;
- в) първоначалната приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и възстановяване на обекта, на който е разположен, задължението, което предприятието поема при придобиването на актива или като следствие от използването на актива през определен период за цели, различни от производството на материални запаси през този период.

Признаването на разходи в балансовата стойност на актив от имоти, машини и съоръжения се преустановява, когато активът е на местоположението и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството.

Стойността на даден имот, машина, съоръжение и оборудване е равностойността на паричната цена на датата на признаването му. Ако плащането е отсрочено извън обичайните кредитни срокове, разликата между равностойността на паричната цена и общото плащане се признава като лихва в течение на периода на кредита, освен ако не се капитализира в съответствие с МСС.

Дружеството е определило стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на нетекущ материален актив, се третираат като текущ разход в момента на придобиването им.

След признаване като актив всяка позиция от имоти, машини и съоръжения се отчита по нейната цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Всяка част от актив от имоти, машини и съоръжения с цена на придобиване, която е значителна по отношение на общата стойност на актива, се амортизира отделно.

Предприятието разпределя сумата, първоначално призната по отношение на статия от имоти, машини и съоръжения, по неговите значителни части и амортизира по отделно всяка такава част.

Амортизационният разход за всеки период се признава в печалбата или загубата.

Амортизируемата сума на актив се разпределя систематично върху целия му полезен живот.

Остатъчната стойност и полезният живот на актив се преразглеждат най-малко при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените следва да се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Амортизация се признава дори ако справедливата стойност на актива надвишава неговата балансова стойност, стига остатъчната стойност на актива да не надвишава балансовата му стойност.

Амортизацията на актива започва, когато той е налице за употреба, т.е. когато е на мястото и в състоянието, необходими за неговата експлоатация по начина, предвиден от ръководството. Амортизирането на актива се преустановява на по-ранната от датата, на която активът е класифициран като държан за продажба или включен в група за освобождаване, която е

класифицирана като държана за продажба в съответствие с МСФО 5, и датата, на която активът е отписан.

Полезният живот на един актив се определя от гледна точка на очакваната полезност на актива за предприятието. Използваният метод на амортизация отразява модела, по който се очаква бъдещите икономически изгоди да бъдат реализирани от дружеството.

Методът на амортизация, прилаган за даден актив, се преглежда най-малко при приключване на финансовата година и ако е настъпила значителна промяна в очаквания модел на реализиране на икономическите изгоди, свързани с този актив, методът се променя, за да отрази променения модел. Такава промяна се отчита като промяна в приблизителната счетоводна оценка в съответствие с МСС 8.

За да определи дали даден имот, машина или съоръжение са обезценени, предприятието прилага МСС 36 Обезценка на активи.

Балансовата стойност на даден имот, машина или съоръжение се отписва:

- а) при продажба; или
- б) когато не се очакват никакви други икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина или съоръжение, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Печалбите не се класифицират като приход.

Печалбата или загубата, възникваща при отписването на имот, машина или съоръжение, се определя като разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива.

2.3. Нетекущи нематериални активи

Дружеството признава нетекущи нематериални активи, когато:

- а) е вероятно, че дружеството ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актива;
- б) стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Дружеството оценява вероятността от очакваните бъдещи икономически ползи, като използва разумни и аргументирани предположения на ръководството, които представляват най-добрата приблизителна оценка на системата от икономически условия, които ще съществуват в течение на полезния живот на актива.

Нематериалните активи се оценяват първоначално по цена на придобиване.

Цената на придобиване на отделно придобит нематериален актив се състои от:

- а) покупната цена, включително вносните мита и невъзстановимите данъци върху покупката, след приспадане на търговските отстъпки иrabати; и
- б) всякакви свързани разходи за подготовката на актива за неговото очаквано използване.

Признаването на разходите в балансовата стойност на нематериален актив се преустановява, когато активът е в състояние, в което може да функционира по начина, очакван от ръководството.

Ако плащането за нематериален актив е отсрочено извън обичайните кредитни срокове, неговата стойност е равностойна на паричната цена. Разликата между тази сума и общата сума на плащанията се отчита като разход за лихви в течение на периода на кредита, освен ако не се капитализира в съответствие с МСС 23 Разходи по заеми.

Дружеството признава разходите за нематериален обект като разход в момента, в който са направени, освен ако:

- а) формират част от стойността на нематериален актив; или
- б) обектът е придобит в бизнес комбинация и не може да бъде признат като нематериален актив.

Минали разходи не се признават от дружеството като актив. Разходите за нематериален обект, които са били признати първоначално като разход, не се признават като част от стойността на нематериален актив на по-късна дата.

Дружеството оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, оценява продължителността на броя на производствените или сходни единици,

съставляващи този полезен живот.

Амортизационният период и методът на амортизация за нематериален актив с ограничен полезен живот трябва да се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Ако очакваният полезен живот на актива е различен от предходните приблизителни оценки, амортизационният период трябва съответно да се промени.

Ако има промяна в очаквания модел на потребление на бъдещите икономически ползи, присъщи на актива, методът на амортизация трябва да се промени, за да отрази променения модел. Тези промени трябва да се осчетоводят като промени в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8.

Дружеството отписва нематериален актив когато:

а) се изважда от употреба; или

б) не се очакват бъдещи икономически ползи от неговото използване или изваждането му от употреба.

Печалбата или загубата, произтичащи от отписването на нематериален актив, се определят като разлика между нетните приходи от изваждането му от употреба, ако има такива, и балансовата стойност на актива. Тя се признава в печалбата или загубата, при изваждането на актива от употреба (освен ако МСФО 16 не изисква друго при продажба и обратен лизинг). Печалбите не се класифицират като приходи.

2.4. Лизингови договори

Настоящият финансов отчет е първият годишен финансов отчет на Дружеството, в който е приложен МСФО 16 Лизинг.

От 01 януари 2019 г. Дружеството прилага МСФО 16 по отношение на всички лизингови договори, включително лизинг на активи с право на ползване при преотдаване, с изключение на:

а) лизинговите договори за проучване или използване на минерали, петрол, природен газ и други подобни невъзстановими ресурси;

б) лизинговите договори за биологични активи в рамките на МСС 41 Земеделие, държани от лизингополучателя;

в) споразуменията за концесия на услуги в рамките на обхвата на КРМСФО Разяснение 12 Споразумение за концесионна услуга;

г) лицензиите за интелектуална собственост, предоставени от лизингодателя, в рамките на обхвата на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Когато прилага МСФО 16, дружеството взема предвид реда и условията на договорите и всички факти и обстоятелства, които са от значение. Предприятието прилага настоящия стандарт последователно за договори с подобни характеристики и при сходни обстоятелства.

В началото на договора предприятието преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Дружеството прави повторна оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг единствено при промяна в реда и условията на договора.

Относителната единична цена на лизинговите и нелизинговите компоненти се определя въз основа на цената, която лизингодателят или сходен доставчик би начислил на предприятието за този или подобен компонент поотделно. Ако наблюдаемата самостоятелна цена не е непосредствено достъпна, лизингополучателят прави приблизителна оценка на единичната цена, като използва в максимална степен наблюдаемите данни.

На началната дата лизингополучателят оценява актива с право на ползване по цена на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща:

а) размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;

б) лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;

в) първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя; и

г) оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на

основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или вследствие използването на основния актив, през определен период.

На началната дата лизингополучателят оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, лизингополучателят използва диференциалния лихвен процент на лизингополучателя.

На началната дата лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, обхващат следните плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата:

- а) фиксирани, минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- б) променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- в) суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- г) цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- д) плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

След началната дата дружеството като лизингополучател оценява актива с право на ползване посредством модел на цената на придобиване.

Дружеството като лизингополучател отчита изменението на лизинговия договор като отделен лизинг, ако:

- а) изменението увеличава обхвата на лизинговия договор, като добавя правото на ползване на един или повече основни активи; и
- б) възнаграждението по лизинговия договор се увеличава със сума, съизмерима със самостоятелната цена за увеличението в обхвата и евентуални корекции на тази цена за отразяване на обстоятелствата по конкретния договор.

Предприятието като лизингополучател представя в отчета за финансовото състояние или оповестява в пояснителните приложения:

а) активите с право на ползване, отделени от другите активи. Ако не представя активите с право на ползване отделно в отчета за финансовото състояние, лизингополучателят:

- i) включва активите с право на ползване в същата позиция, в която съответните основни активи щяха да бъдат представени, ако бяха собствени; и
- ii) оповестява кои позиции в отчета за финансовото състояние включват тези активи с право на ползване.

б) пасивите по лизинга, отделени от другите пасиви в баланса. Ако не представя пасивите по лизинга отделно в отчета за финансовото състояние, лизингополучателят оповестява кои позиции в отчета за финансовото състояние включват тези пасиви.

В отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход предприятието като лизингополучател представя лихвените разходи за пасиви по лизинга отделно от амортизационните отчисления за активите с право на ползване.

В отчета за паричните потоци лизингополучателят класифицира в рамките на оперативните дейности краткосрочните лизингови плащания, плащанията за лизинг на активи с ниска стойност и променливите лизингови плащания, които не са включени в оценката на пасива по лизинга.

2.5. Инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия

Всяко предприятие, в което дружеството притежава контрол се приема като дъщерно предприятие. Счита се, че дружеството притежава контрол върху предприятието, в което е

инвестирано, само ако са изпълнени следните условия:

- а) дружеството притежава правомощия в предприятието, в което е инвестирано, които му дават възможност към дадения момент да ръководи дейностите, оказващи съществено въздействие върху финансовата и оперативната политика на споменатото предприятие;
- б) дружеството има права върху променливите приходи от неговото участие в предприятието, в което е инвестирано; и
- в) дружеството има възможност да използва своите правомощия в предприятието, в което е инвестирано, за да окаже въздействие върху размера на възвръщаемостта за инвеститора.

Дружеството губи контрол върху предприятието, в което е инвестирано, когато дори и едно от горните условия не е изпълнено.

Всяко предприятие, в което дружеството притежава значително влияние се приема като асоциирано предприятие. Значително влияние представлява правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика.

Ако дружеството притежава пряко или косвено 20 процента или повече от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, се приема, че дружеството има значително влияние, освен когато категорично може да бъде доказано противното. Обратно, ако дружеството притежава пряко или косвено по-малко от 20 процента от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, се приема, че дружеството не притежава значително влияние, освен когато такова влияние може да бъде категорично доказано.

Наличието на значително влияние от страна на дружеството се установява по поне по един от следните начини:

- а) представителство в съвета на директорите или в равностоен управленски орган на предприятието, в което е инвестирано;
- б) участие в процеса на вземане на решения, свързани с политиката, включително при вземане на решения за разпределение на дивиденди или други подобни;
- в) значими сделки между предприятието и предприятието, в което е инвестирано;
- г) взаимен обмен на управленски персонал; или
- д) осигуряване на съществена техническа информация.

Дружеството губи значителното влияние в предприятието, в което е инвестирало, когато загуби властта да участва в процеса на вземане на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирало.

Дружеството отчита като съвместното предприятие това предприятие, което има следните характеристики:

- а) страните са обвързани от договорно споразумение;
- б) договорното споразумение предоставя на две или повече от тези страни съвместен контрол върху предприятието;
- в) съвместното предприятие е или съвместно контролирана дейност, или съвместно контролиран актив.

Съвместен контрол представлява уредено с договор споделяне на контрола върху дадено предприятие и съществува, само когато решенията по отношение на съответните дейности изискват единодушното съгласие на страните, споделящи контрола. В съвместното предприятие нито една страна не контролира предприятието самостоятелно. Страна, която упражнява съвместен контрол върху предприятието, може да попречи на всяка от другите страни или група от страни да контролира предприятието.

Дружеството определя вида на съвместното предприятие, в което участва, като съвместно контролирана дейност или съвместно контролиран актив, в зависимост от правата и задълженията на страните в предприятието.

Съвместно контролираната дейност представлява съвместно предприятие, в което страните, които притежават съвместен контрол върху предприятието, имат право върху активите и задължения по отношение на пасивите на предприятието. Страните се наричат съвместни управители.

Съвместно контролираният актив представлява съвместно предприятие, чрез което страните, които притежават съвместен контрол върху предприятието, имат право на нетните активи на предприятието. Страните се наричат съвместни контролиращи съдружници.

Дружеството прави преценка, за да определи дали съвместното предприятие е съвместно контролирана дейност или съвместно контролиран актив. При определяне вида на съвместното предприятие, в което участва, дружеството взема предвид всички права и задължения, които произтичат от това предприятие. Прави се преценка на правата и задълженията на дружеството, като се взема предвид структурата и правната форма на съвместното предприятие, условията, уговорени от страните в договорното споразумение, и, когато е уместно, други факти и обстоятелства.

В своите финансови отчети дружеството признава дивидентите от дъщерно предприятие, съвместно предприятие или асоциирано предприятие, когато правото му да получи дивидент е установено. Дивидентът се признава в печалбата или загубата.

Дружеството прилага метода на собствения капитал, съгласно който инвестицията в асоциирано предприятие или съвместно предприятие първоначално се признава по себестойност, а балансовата стойност се увеличава или намалява, за да се признае дялът на дружеството в печалбите или в загубите на предприятието, в което е инвестирано, след датата на придобиването му. Дялът на дружеството в печалбата или загубата на предприятието, в което е инвестирано, се признава в печалбата или загубата. Доходите, получени чрез разпределение от предприятието, в което е инвестирано, намаляват балансовата стойност на инвестицията. Може да са необходими корекции на балансовата стойност също така вследствие на промени в пропорционалния дял на дружеството в предприятието, в което е инвестирано, възникващи от промени в друг всеобхватен доход на предприятието, в което е инвестирано. Подобни промени включват тези, които възникват в резултат от преценка на имоти, машини и съоръжения и от курсови разлики. Дялът на дружеството в тези промени се признава в друг всеобхватен доход.

Настоящата бележка да се чете заедно с пояснителни бележки 2.21 и 2.22.

2.6. Търговски и други вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на Дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти.

При първоначалното признаване дружеството оценява търговските вземания, които нямат съществен компонент на финансиране, по цената на сделката, определена в съответствие с пояснителна бележка 2.12.

Впоследствие Дружеството класифицира търговските вземания като оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните две условия:

- а) бизнес модела за управление на финансовите активи на предприятието; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

За амортизирана стойност на финансов актив или финансов пасив дружеството приема стойността, по която се оценяват финансовите активи или финансовите пасиви при първоначалното им признаване, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, а за финансови активи — коригирана за всеки коректив за загуби.

Дружеството оценява търговските вземания по амортизирана стойност, тъй като са изпълнени следните условия:

- а) търговските вземания се държат в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- б) съгласно договорните условия на търговските вземания на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Последващо те се оценяват по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби. Дружеството винаги оценява коректив за загуби в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на търговските вземания.

При оценката на очакваните кредитни загуби по търговските вземания се вземат предвид:

- а) сумата, определена безпристрастно и претеглена на базата на вероятността чрез оценяване на обхвата на възможните резултати;
- б) стойността на парите във времето; и
- в) разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия към отчетната дата, за минали събития, текущи условия и прогнозираните бъдещи икономически условия.

Когато оценява очакваните кредитни загуби, дружеството отчита риска или вероятността от възникването на кредитна загуба, като разглежда както възможността да възникне кредитна загуба, така и възможността да не възникне такава, дори ако възможността от възникване на кредитна загуба е много ниска.

Дружеството прилага прекласификацията на търговските вземания за бъдещи периоди от датата на прекласификация и не преизчислява никакви признати преди това лихви, печалби или загуби (включително печалби или загуби от обезценка).

Настоящата пояснителна бележка да се чете заедно с пояснителна бележка 2.12.

2.7. Парични средства

Паричните средства включват парични средства, налични в брой и под формата на безсрочни депозити. Паричните средства във функционалната валута на Дружеството са оценени по номинална стойност. Паричните позиции в чуждестранна валута се преизчисляват ежедневно и към датата на баланса по заключителен курс на БНБ.

2.8. Материални запаси

Материалните запаси обхващат закупените и предназначените за продажба стоки, включително стоките, закупени от търговци на дребно и предназначени за продажба, или земя и друга собственост за продажба. Материалните запаси обхващат също така и напълно завършената продукция или незавършеното производство, което е в процес на производство в предприятието, и включват материали и запаси, предназначени да се използват в процеса на производство. Разходите, направени за изпълнението на договор с клиент, който не води до материални запаси (или активи в обхвата на друг стандарт), се отчитат в съответствие с МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им до тяхното настоящо местоположение и състояние. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси.

Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализируема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализируема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

2.9. Собствен капитал

Вписаният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Спазени са разпоредбите на Търговски закон като са формирани законови резерви, чиято отчетна стойност представлява една десета част от регистрирания акционерен капитал.

Финансовият резултат от минали години отразява неразпределената печалба и натрупаните загуби от предходни периоди.

Настоящата пояснителна бележка да се чете заедно с пояснителна бележка 1.

2.10. Лихвоносни заеми и други привлечени ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се представят първоначално по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от

преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното им признаване заемите и другите привлечени ресурси последващо се оценяват и представят в по амортизирана стойност.

Разходите по заеми представляват лихви и други разходи, които дадено предприятие понася във връзка със заемането на средства.

Разходите по заеми, които могат пряко да се отнесат към придобиването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Другите разходи по заеми се признават като разход в периода, в който те са извършени.

Настоящата пояснителна бележка да се чете заедно с пояснителна бележка 2.17.

2.11. Търговски и други задължения

Като търговски задължения се отчитат задълженията на дружеството да заплати за получени стоки или услуги, които са били фактурирани или са били предмет на формално споразумение с доставчика.

Търговските и другите задължения се представят по фактурна стойност или цена на придобиване, която се приема за справедлива стойност на сделката.

Дружеството приема търговските и други задължения да се оценяват по справедлива стойност през печалбата или загубата.

2.12. Приходи от договори с клиенти

Дружеството признава приходите според концепцията за прехвърлянето на контрола върху стоките или услугите на клиента. Под контрол се визира способността на дружеството да ръководи използването на актива и да получава по същество всички останали ползи от него.

Използваният модел за признаване на приходите, който е приложим към всички договори, независимо дали се касае за стоки или услуги, се състои от следните основни етапи:

2.12.1. Идентифициране на договорите с клиенти

Дружеството отчита договор с клиент, когато са изпълнени следните критерии:

- а) страните по договора са одобрили договора (в писмен вид, устно или в съответствие с други обичайни търговски практики) и са решени да изпълняват съответните си задължения;
- б) дружеството може да идентифицира правата на всяка от страните по отношение на стоките или услугите, които се прехвърлят;
- в) дружеството може да идентифицира условията на плащане за стоките или услугите, които трябва да бъдат прехвърлени;
- г) договорът има търговска същност (т.е. в резултат от договора се очаква да се променят рискът, времевите параметри или размерът на бъдещите парични потоци на дружеството);

както и

д) има вероятност дружеството да получи възнаграждението, на което то има право в замяна на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени на клиента. При оценяването на вероятността възнаграждението да бъде получено, дружеството взема предвид само способността и намерението на клиента да заплати размера на възнаграждението в изисквания срок. Размерът на възнаграждението, на което дружеството ще има право, може да бъде по-нисък от цената, посочена в договора, ако възнаграждението е променливо, тъй като дружеството може да предложи на клиента ценова отстъпка.

2.12.2. Идентифициране на задълженията за изпълнение

При влизането в сила на договора дружеството оценява стоките или услугите, обещани по договора с клиент, и определя като задължение за изпълнение всяко обещание да прехвърли на клиента:

- а) стока или услуга (или набор от стоки или услуги), която е отделна; или
- б) поредица от отделни стоки или услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента.

Поредица от отделни стоки или услуги има същия модел на прехвърляне на клиента, ако са

изпълнени следните два критерия:

- а) всяка отделна стока или услуга в поредицата, която дружеството обещава да прехвърли на клиента, би отговаряла на критериите за задължение за изпълнение, уреждано с течение на времето; както и
- б) същият метод би се използвал за измерване на напредъка, постигнат от дружеството, към пълното уреждане на задължението за изпълнение да прехвърли на клиента всяка отделна стока или услуга в поредицата.

2.12.3. Уреждане на задълженията за изпълнение

Дружеството признава приходите, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, като прехвърли обещаната стока или услуга (т.е. актив) на клиента. Даден актив е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

За всяко задължение за изпълнение, дружеството определя при влизането в сила на договора дали то удовлетворява задължението за изпълнение в течение на времето или удовлетворява задължението за изпълнение към определен момент във времето. Ако предприятието не удовлетворява задължението за изпълнение в течение на времето, това задължение е удовлетворено в даден определен момент във времето.

2.12.4. Определяне цената на сделката

При определяне на цената на сделката дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети лица. Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми или и двете.

2.12.5. Разпределяне цената на сделката

Целта при разпределянето на цената на сделката е предприятието да разпреди цената на сделката към всяко задължение за изпълнение (или към всяка отделна стока или услуга) в размер, който отразява сумата на възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлянето на обещаните стоки или услуги на клиентите.

2.12.6. Признание на приход

Дружеството признава като приход цената на сделката по договор с клиент, когато удовлетвори задължението за изпълнение, когато клиентът получи контрол върху активите, предмет на сделката.

2.13. Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата се признават, когато има приемлива гаранция, че:

- а) дружеството ще изпълни условията, свързани с тях; и
- б) помощта ще бъде получена.

След признаване на безвъзмездни средства, предоставени от държавата, всички свързани условни задължения или условни активи се третира в съответствие с МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, се включват в отчета за доходите и се признават в печалбата или загубата на системна база през периодите, през които предприятието признава като разход съответните разходи, които безвъзмездните средства са предназначени да компенсират.

Дружеството прилага приходен подход, при който безвъзмездните средства се признават в печалбата или загубата през един или повече периоди.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, които подлежат на получаване като компенсация за разходи или загуби, които вече са понесени или за целите на предоставяне на незабавна финансова подкрепа без бъдещи свързани разходи, се признават в печалбата или загубата за периода, в който те станат вземане.

Безвъзмездните средства, свързани с доход, се представят като част от печалбата или загубата.

2.14. Разходи

Начислените разходи представляват задължения да се заплати за получени стоки или услуги, които все още не са платени, фактурирани или са предмет на формално споразумение с доставчика, като понякога е необходимо да се направи преценка на сумите или на времето, за което се отнасят.

Оперативните разходи, както и разходите за труд или други ресурси за изпълнение по договор, които не са отразени в цената на договора, се признават от дружеството в момента на тяхното възникване.

Разходите по изпълнение на договор с клиент, които попадат в обхвата на други стандарти, се отчитат от дружеството в съответствие с изискванията на съответните стандарти.

Когато разходите за постигане на договор биха били понесени независимо дали договорът е бил сключен, същите се признават като разход в момента на тяхното възникване, освен когато са изрично начислени на клиента.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

2.15. Доходи на наети лица и задължения към тях

Трудовите и осигурителни отношения със служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и действащото осигурително законодателство в България.

Доходите на наети лица представляват всички форми на възнаграждение, предоставени от дружеството в замяна на положения от наетите лица труд. Начислените доходи в замяна на положения труд се признават като разход за дружеството и като задължение към наетите лица след приспадане на всички вече изплатени суми.

Дружеството не прилага планове за доходи на наетите лица след тяхното напускане или такива под формата на компенсация с акции или дялове от собствения капитал.

Очакваните краткосрочни разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски се отчитат от дружеството като допълнителна недисконтирана сума, която се очаква да бъде изплатена в резултат на неизползваното право, акумулирано към датата на финансовия отчет.

2.16. Провизии, условни пасиви и условни активи

Дружеството признава провизии тогава, когато:

- а) има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития;
- б) има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи; и
- в) може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Сумата на признатата провизия е най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на настоящото задължение към края на отчетния период. Оценка на резултата и финансовия ефект се определят по преценка на ръководството, като се вземат предвид и миналият опит с подобни операции, и в някои случаи — докладите на независими експерти. Взетите предвид обстоятелства включват всички допълнителни обстоятелства, предоставени от събитията след края на отчетния период.

Бъдещи събития, които могат да повлияят на сумата, необходима за погасяване на задължението, се отразяват в сумата на провизията тогава, когато има достатъчно обективни доказателства, че тези събития ще настъпят.

Когато се очаква, че някои или всички необходими за създаването на провизия разходи ще бъдат възстановени, възстановяването се признава тогава и само тогава, когато е практически сигурно, че тези разходи ще се възвърнат, ако предприятието уреди задължението си. Възвърнатите средства се третират като отделен актив. Признатата сума на възвърнатите средства не надвишава сумата на провизията. Провизията се използва само за покриване на разходите, за които е създадена първоначално.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и се преизчисляват с цел да се отрази най-добрата текуща оценка.

Когато дружеството е сключило обременяващ договор, настоящите задължения според договора

се признават и оценяват като провизия. Обременяващият договор е договор, по силата на който разходите, направени за покриване на задълженията, превишават очакваните икономически ползи, произтичащи от договора.

2.17. Разходи за лихви

Разходите за лихви представляват основно разходи по получени от Дружеството заеми и по договори за оперативен лизинг, като същите се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Настоящата пояснителна бележка да се чете заедно с пояснителна бележка 2.10.

2.18. Данъци върху печалбата

Текущите данъци от печалбата за настоящия и предходни данъчни периоди са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство. Те се признават като пасив до размера, до който не са платени. Ако вече платените данъци от печалбата надвишават дължимата сума за текущия и предходни периоди, превишението се признава като актив.

При изчисление на отсрочените данъци се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влязат в сила, към края на отчетния период.

Текущият разход за данък е изчислен в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчните правила за облагане, в периода, за който се отнася, на база преобразувания финансов резултат за данъчни цели, който се различава от счетоводната печалба или загуба във финансовите отчети.

Отсрочените данъци се изчисляват за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер. Същевременно отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи.

2.19. Оценяване по справедлива стойност

За целите на финансовото отчитане някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят по справедлива стойност. Такива са търговските и други вземания и задължения, както и получените банкови заеми и други привлечени финансови ресурси.

Справедливата стойност се оценява въз основа на пазарни критерии. Тя е цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване.

За да оцени справедливата стойност, дружеството определя:

- а) конкретния актив или пасив;
- б) за нефинансов актив - уместната за оценяването презумпция за остойностяване, в съответствие с оптималното му използване;
- в) основния или най-изгодния пазар за този актив или пасив;
- г) уместния за оценяването метод или методи за остойностяване, предвид наличието на данни, с помощта на които да се разработят хипотези, които представляват допусканията на пазарните участници при определянето на цената на дадения актив или пасив и нивото в йерархията на справедливите стойности, на което са категоризирани хипотезите.

Актив или пасив, в зависимост от разчетната му единица, който се оценява по справедлива стойност, е някой от следните два вида:

- а) отделен актив или пасив ; или
- б) група от активи, група от пасиви или група от активи и пасиви.

При оценяването по справедлива стойност дружеството предполага, че сделката за продажба на актива или прехвърляне на пасива се извършва:

- а) на основния пазар за този актив или пасив; или
- б) при липсата на основен пазар - на най-изгодния пазар за този актив или пасив.

Цената на основния (или най-изгодния) пазар, използвана за оценяване на справедливата стойност на актива или пасива, не се коригира спрямо разходите по сделката.

Дружеството приема, че при оценяването по справедлива стойност на финансов или нефинансов пасив или инструмент на собствения капитал, се прехвърля на даден пазарен участник към датата на оценяване. Оценката на справедливата стойност на пасива или инструмента на собствения капитал се извършва като се остойностява от гледната точка на пазарен участник, който дължи пасива или е издал вземане върху собствения капитал.

Дружеството използва следните методи за остойностяване:

- а) методи за остойностяване в съответствие с подхода на пазарните сравнения;
- б) методи за остойностяване в съответствие с подход на базата на разходите;
- в) методи за остойностяване в съответствие с подход на базата на доходите;
- г) методи за остойностяване в съответствие с подход на базата на настоящата стойност.

Когато дружеството придобива актив или поема пасив в разменна сделка за този актив или пасив, справедливата стойност е цената на сделката, платена за придобиването на актива или получена за поемането на пасива.

Ако в друг МСФО – различен от МСФО 13 се изисква или разрешава на предприятието да оцени актив или пасив първоначално по справедлива стойност и ако цената на сделката се различава от справедливата стойност, предприятието признава произтичащата печалба или загуба в печалбата или загубата, освен ако в МСФО 13 не е посочено друго.

При определянето на това дали справедливата стойност при първоначалното признаване е цената на сделката, предприятието отчита фактори, специфични за сделката, както и за актива или пасива.

Към всички активи и пасиви, които следва да бъдат оценени и/или оповестени във финансовите отчети по справедлива стойност, се прилага следната йерархия на справедливите стойности:

- Хипотези от 1-во ниво – определяне по котиран (некоригиран) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Хипотези от 2-ро ниво – определяне посредством оценъчни техники, при които се използват входящи данни, различни от директно котиран цени, но пряко или косвено достъпни за наблюдение, включително когато котираните цени са обект на значителни корекции; и
- Хипотези от 3-то ниво – определяне посредством оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

2.20. Съществени счетоводни преценки и приблизителни оценки

Изготвянето на финансовите отчети съгласно МСФО изисква от ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, както и върху оповестяването на условните вземания и задължения към датата на отчета. Въпреки, че тези приблизителни оценки, начисления и предположения се базират на най-точната преценка на текущите събития от страна на ръководството и на наличната информация към датата на съставяне на отчета, бъдещите фактически резултати могат да се различават от направените оценки и допускания. Това може да доведе до съществени изменения в балансовите стойности на активите или пасивите в следващи отчетни периоди, особено в условията на финансова криза.

Преценките, които имат определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството, са представени, както следва:

- Полезен живот на имоти, машини и оборудване

При отчитането на имоти, машини и оборудване се използват приблизителни оценки за техния очакван полезен живот и остатъчна стойност, които се базират на преценка от страна на ръководството. Информация за полезния живот е представена в пояснителни бележки 3 и 4.

- Отчитане на лизинг

При определяне на срока за лизинг, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул за упражняване на опция за удължаване или не упражняване на опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако удължаването (прекратяването) е твърде

вероятно - с разумна степен на сигурност.

- Активи и пасиви по отсрочени данъци

Отсрочените данъчни активи се признават за всички неизползвани данъчни загуби до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която те да бъдат приспаднати. Определянето на сумата на отсрочените данъчни активи, която да бъде призната, изисква да бъде направена от ръководството съществена преценка, която се базира на очакваното време на възникване и нивото на бъдещите облагаеми печалби. Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер. Допълнителна информация относно данъците е представена в пояснителни бележки 11 и 20.

- Измерване на справедлива стойност

Редица счетоводни политики и оповестявания на дружеството изискват измерване на справедливи стойности както за финансовите, така и за нефинансовите активи и пасиви.

При измерване на справедливата стойност на актив или пасив, дружеството използва наблюдавани пазарни данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират на база входящите данни, като се използва йерархията от 3 нива за оценка.

2.21. Обезценка на активи

Дружеството извършва преглед и евентуално обезценка на:

- а) Дълготрайни материални активи
- б) Дълготрайни нематериални активи
- в) Финансови активи, класифицирани като:
 - i) дъщерни предприятия, съгласно МСФО 10 Консолидирани финансови отчети;
 - ii) асоциирани предприятия, съгласно МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия; и
 - iii) съвместни предприятия, съгласно МСФО 11 Съвместни споразумения.

Дружеството оценява към края на всеки отчетен период дали съществуват индикации, че стойността на даден актив е обезценена. В случай на такива индикации, се изчислява възстановимата стойност на актива. Дружеството приема възстановимата стойност като по-висока от справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване.

Един актив е обезценен, когато балансовата му сума надвишава възстановимата му стойност.

При преценката дали съществуват индикации, че даден актив може да е обезценен, предприятието взема предвид като минимално изискване следните признаци:

- а) външни източници на информация;
- б) вътрешни източници на информация;
- в) дивиденди от дъщерно предприятие, съвместно контролиран актив или асоциирано предприятие.

Разходите за освобождаване от актива, с изключение на тези, които вече са били признати като пасиви, се приспадат при определянето на справедливата стойност, намалена с разходите за освобождаване от него. Такива разходи са разходите за правни услуги, държавни такси и други подобни такси по сделката, както и преки допълнителни разходи за привеждане на актива в състояние за продажба. Доходите при прекратяване на трудовото правоотношение и разходите, свързани с ограничаване или реструктуриране на дейността след продажбата на актива, не са преки допълнителни разходи по продажбата на актива.

В случай че възстановимата стойност на даден актив е по-ниска от балансовата му сума, балансовата стойност на актива се намалява до размера на възстановимата му стойност. Това намаляване се явява загуба от обезценка.

Загубата от обезценка на актив се признава като разход в отчета за всеобхватния доход веднага, освен ако активът се отчита по преоценена стойност съгласно друг международен счетоводен стандарт. Всяка загуба от обезценка на преоценен актив се отразява като намаляване на преоценъчния резерв съгласно този друг международен счетоводен стандарт.

Загуба от обезценка на непреоценен актив се признава в печалбата или загубата. Загубата от обезценка на преоценен актив обаче се признава в друг всеобхватен доход дотолкова, доколкото загубата от обезценка не надвишава сумата на преоценъчния резерв на същия актив. Такава

загуба от обезценка на преоценен актив намалява преоценъчния резерв за този актив.

След признаване загубата от обезценка на актива, амортизационната норма на актива се коригира за бъдещите периоди, така че да може да се разпредели новата балансова стойност на актива на систематична база през остатъка от полезния му живот, след приспадане на остатъчната стойност на актива, ако такава съществува.

При признаване на загуби от обезценка всички възникващи активи или пасиви по отсрочени данъци се определят съгласно изискванията на МСС 12 Данъци върху дохода, посредством съпоставяне на новата балансова сума на актива с данъчната му основа.

Дружеството преценява към всяка дата на изготвяне на отчет за финансовото състояние дали съществуват индикации, че загуба от обезценка на актив, различен от репутация, призната в предходни години, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни признаци, дружеството оценява възстановимата стойност на съответния актив.

2.22. Дивиденди

Дивидентите са разпределение на печалбите между притежатели на капиталови инструменти пропорционално на участието им в конкретен клас капитал.

Дивидентите се признават в печалбата или загубата, само когато:

- правото на дружеството да получи плащане на дивидент е установено;
- има вероятност дружеството да получи икономически ползи, свързани с дивидента; и
- размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

3. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на дружеството включват земи, фотоволтаичен парк и други нетекущи активи. Балансовата им стойност за представените отчетни периоди е, както следва:

в хил. лева	Земя	Фотоволтаичен парк	Други ДМА	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 01.01.2019	307	6039	5	6351
Салдо към 31.12.2019	307	6039	5	6351
Амортизация				
Салдо към 01.01.2019	-	(1989)	(4)	(1993)
Амортизация за периода	-	(304)	(1)	(305)
Салдо към 31.12.2019	-	(2293)	(5)	(2298)
Балансова стойност				
Салдо към 01.01.2019	307	4050	1	4358
Салдо към 31.12.2019	307	3746		4053

Дружеството е собственик на фотоволтаичен парк с отчетна стойност 6039 хил.лв. и инсталирана мощност 2 MWp. Въведен е в експлоатация през май 2012 г.

През отчетния период дружеството не е придобило и не е отписало дълготрайни материални активи. Дружеството прилага линеен метод на амортизация, непроменен от предходния отчетен период.

Определената продължителност на полезен живот по групи активи, съобразена с физическото и морално остаряване, спецификата на оборудването и намеренията за употреба, е както следва:

- Фотоволтаичен парк 20 години
- Машини и оборудване 3-5 години
- Компютри и периферни устройства 2 години
- Други 7 години

Към 31 декември 2019 г. от дружеството не са отчитани разходи за обезценка на нетекущи материални активи.

Всички разходи за амортизация на нетекущи материални активи са включени в отчета за печалбата или загубата.

Настоящата бележка да се чете заедно с пояснителна бележка 15.

4. Активи Право на ползване

С прилагането от 01 януари 2019 г. на МСФО 16 активите, получени от дружеството при условията на лизинг (наем), се отчитат като активи с право на ползване. Тези активи се признават по справедливата им стойност и се амортизират за по-краткия срок между полезния им живот и срока на лизинга. Амортизирането на активите с право на ползване започва от момента, в който те са на разположение за употреба.

Предприятието като лизингополучател оповестява следните суми за отчетния период:

- а) амортизационните отчисления за активите с право на ползване, за всеки клас основни активи;
- б) лихвените разходи за пасивите по лизинга;
- в) разходите, свързани с краткосрочните лизингови договори - тези разходи не включват разходите, свързани с лизингови договори със срок от един месец или по-малко;
- г) разходите, свързани с лизинг на активи с ниска стойност.
- д) разходите, свързани с променливи лизингови плащания, които не са включени в оценката на пасивите по лизинга;
- е) дохода от преотдаване на лизинг на активи с право на ползване;
- ж) общият изходящ паричен поток за лизингови договори;
- з) допълненията към активи с право на ползване;
- и) печалбата или загубата, възникваща от сделки за продажба с обратен лизинг; и
- й) балансовата стойност.

Съгласно разпоредбите на МСФО 16 Лизинг, дружеството избира да използва опростен подход за преход по отношение на всички лизингови договори. Поради това сравнителна информация не е преизчислена.

Към 31.12.2018 г. дружеството има неотменяем ангажимент по договор за оперативен лизинг във връзка с нает имот. Стойността на договора е в размер на 245 хил. лв., която сума представлява само капитализираните наеми. Във връзка с така поетия ангажимент и в изпълнение на изискванията на МСФО 16 на 01.01.2019 г. дружеството признава като отделни позиции в баланса - Актив Право на ползване и съответно Задължение по оперативен лизинг на стойност 245 хил. лв.

Определената продължителност на полезен живот по групи активи с право на ползване, съобразена с намеренията за употреба, е както следва:

- Активи Право на ползване:
 - Имоти по договор за оперативен лизинг 30 години

През отчетния период във връзка с гореописания договор за лизинг дружеството признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следните суми:

в хил. лв.	Бележка	2019	2018
Амортизация на активи Право на ползване (отчетени към Разходите за амортизация)	15	(8)	-
Разходи за лихви (отчетени към Финансовите разходи)	17	(10)	-
Общо разходи по лизинг, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход:		(18)	-

Отчетеният изходящ паричен поток по договори за оперативен лизинг през 2019 г. е в размер на 13 хил. лв.

Балансовата стойност на активите с право на ползване е представена, както следва:

в хил. лева	Имоти по договор за оперативен лизинг	Общо
Отчетна стойност		
Салдо към 01.01.2019	245	245
Салдо към 31.12.2019	245	245

Амортизация

Салдо към 01.01.2019	-	-
Амортизация за периода	(8)	(8)
Салдо към 31.12.2019	(8)	(8)

Балансова стойност

Салдо на 01.01.2019	245	245
Салдо към 31.12.2019	237	237

5. Търговски и други вземания

в хил. лева

	2019	2018
Вземания по продажби	10	6
ДДС за възстановяване	11	11
Предоставени аванси	1	2
Общо	22	19

6. Парични средства

в хил. лева

	2019	2018
Парични средства в брой	1	1
Парични средства по разплащателни сметки	61	24
Парични средства по резервна сметка	98	98
Общо	160	123

Паричните средства в резервна сметка представляват суми, заделени по специална сметка на дружеството в „Общинска банка“ АД по силата на договор за банков кредит. Тези средства гарантират обслужването на дълга по договора за кредит и обслужването на разходите по него. Допълнителна информация за получените банкови кредити е представена в пояснителна бележка 8.

7. Предплатени разходи

в хил. лева

	2019	2018
Предплатена гаранционна поддръжка на инвертори	3	3
Предплатена застраховка на ДМА	2	1
Общо	5	4

8. Получени заеми

8.1. Нетекуща част

в хил. лева

	2019	2018
Нетекуща част от получени банкови заеми	2076	2417
Заеми от свързани лица	1293	1383
Неуредени лихви към свързани лица	18	14
Общо	3387	3814

8.2. Текуща част

в хил. лева

	2019	2018
Текуща част от получени банкови заеми	340	340
Общо	340	340

Дружеството е получило банков кредит в евро от “Общинска Банка” АД, с общ размер на 2 857 хил. евро. за изграждане на фотоволтаична централа. Съгласно подписан договор за банков кредит и анекси към него, падежът е 20.04.2027 година и лихвен процент 3 EURIBOR плюс надбавка в размер на 4.5 пункта, но не по-малко от 4.5 % на годишна база, считано от септември 2017 г. Обезпечения по този кредит са: залог върху търговското предприятие на “М Солар Плант 1” ООД, залог върху цялото оборудване, намиращо се във фотоволтаичната централа; залог на всички вземания, договори за поръчителство от трети задължени лица.

Очакваните от Дружеството плащания на главници за банкови заеми са както следва:

в хил. лева	в хил. лева
До 1 година	340
Между 1 и 5 години	1314
Над 5 години	762
Общо	2416

8.3. Промени в пасивите, произтичащи от дейностите по финансиране

в хил. лева	31.12.2018	Получени заеми	Начислени лихви	Неплатени лизингови вноски	Платени задължения и лихви	31.12.2019
Задължения към финансови институции	2758				(340)	2418
Заеми от свързани лица	1383	5			(95)	1293
Лихви към свързани лица	13		55		(52)	16
Лихви към финансови институции	-		122		(122)	-
Задължения по оперативен лизинг				245	(4)	241
Лихви по оперативен лизинг			10		(9)	1
Общо	4154	5	187	245	(622)	3969

9. Задължения по оперативен лизинг

Към 01.01.2019 г. дружеството има неотменяем ангажимент по договор за оперативен лизинг във връзка с нает имот. Стойността на договора е в размер на 245 хил. лв., която сума представлява само капитализираните наеми. За дисконтиране на лизинговите плащания дружеството е приложило лихвен процент в размер на 4%.

В изпълнение на изискванията на МСФО 16 на 01.01.2019 г. дружеството е признало актив с право на ползване и съответно задължение по оперативен лизинг в размер на 245 хил. лв. Включените в отчета за финансовото състояние задължения по оперативен лизинг са представени нето от дължимата в бъдеще лихва и включват:

в хил. лв.	2019	01.01.2019 г.
Нетекуща част по договори за оперативен лизинг	236	241
Текуща част по договори за оперативен лизинг	5	4
Неплатени лихви по оперативен лизинг	1	-
Общо	242	245

Настоящата стойност на минималните лизингови плащания по неотменяеми договори за оперативен лизинг е дължима, както следва:

в хил. лв.	
До 1 година	6
Между 1 и 5 години	20
Над 5 години	216
Общо:	242

Промените в задълженията по оперативен лизинг, произтичащи от финансова дейност са представени, както следва:

в хил. лева	01.01.2019	Минимални лизингови плащания	Начислени	Платени	31.12.2019
Задължения по оперативен	420	(14)	4	(4)	406

лизинг					
Предстоящи лихвени					
плащания по оперативен	(175)	10	-	-	(165)
лизинг					
Лихви по оперативен лизинг	-	-	10	(9)	1
Общо задължения по	245	(4)	14	(13)	242
оперативен лизинг					

10. Отсрочени данъчни задължения

в хил. лева

2019

2018

Признати в отчета за финансовото

състояние по повод:

Активи по отсрочени данъци, в т.ч.

5

31

Лихви

4

11

Данъчна загуба

-

20

Ефект от МСФО 16

1

Пасиви по отсрочени данъци, в т.ч.

(65)

(85)

Нетекущи материални активи

(65)

(85)

Него активи/пасиви по отсрочени данъци

(60)

(54)

Към 31.12.2019 г. отсрочените данъци върху печалбата на дружеството са оценени при ставка, валидна за 2020 г., която е в размер на 10%.

11. Търговски задължения

в хил. лева

2019

2018

Задължения към доставчици

1

4

Задължения към свързани лица

36

34

Общо

37

38

12. Други задължения

в хил. лева

2019

2018

Задължения към персонала

2

2

Данъчни задължения

1

1

Корпоративен данък

10

Общо

13

3

13. Приходи от договори с клиенти

Основната дейност на дружеството се състои в производство на енергия от възобновяеми енергийни източници. Доставките на електрическа енергия се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа.

При продажба на произведената електрическа енергия контролът върху продукцията се прехвърля към клиента за период. В тези случаи приходите от продажби се признават в течение на времето, като за измерването на етапа на завършеност за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение се прилага метод на база външни данни чрез използването на измервателни уреди. Този метод е определен като най-подходящ, тъй като дава най-точна информация за количеството доставена електроенергия за месеца и е база за фактуриране към клиента. За произведеното количество електрическа енергия въз основа на данните от измервателните уреди се съставя ежемесечен протокол. Произведената и отдадена в електроразпределителната мрежа електрическа енергия се отчита и фактурира на месечна база, съгласно договор с клиента.

Реализираните от дружеството приходи от продажба на електроенергия са представени, както следва:

в хил. лъева

2019

2018

Приходи от продажба на електроенергия

1042

1057

Общо

1042

1057

Салдата по договори с клиенти към 31.12.2019 г. включват единствено текущи търговски вземания

по договори с клиенти за продажба на електрическа енергия в размер на 10 хил.лв. (31.12.2018 г.: 6 хил.лв.).

14. Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата/финансирания

През отчетния период след изменение на Закона за енергетиката, за произведената електрическа енергия дружеството започва да получава безвъзмездни средства от държавата под формата на ежемесечни премии от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (Фонд СЕС) по определени от Комисията за енергийно и водно регулиране размери за съответния ценови период.

Дружеството изготвя протокол за произведеното и регистрирано с месечна гаранция за произход количество електроенергия, за което има сключени сделки по чл. 100, ал. 4 и ал. 6 от Закона за енергетиката или на балансиращ пазар, на базата на който се отчита сумата на ежемесечната премия.

За отчетния период дружеството не се е ползвало от други форми на държавна помощ.

	2019	2018
Приходи от безвъзмездни средства, предоставени от държавата	33	-
Общо	33	-

15. Разходи за амортизации

в хил. лева

	2019	2018
Разходи за амортизация на машини и оборудване	305	304
Разходи за амортизация на активи Право на ползване	8	-
Общо	313	304

16. Други разходи

в хил. лева

	2019	2018
Вноска фонд “СЕС”	(52)	(52)
Други разходи.	(1)	(1)
Общо	(53)	(53)

17. Финансови разходи

в хил. лева

	2019	2018
Разходи за лихви към свързани лица	(55)	(75)
Разходи за лихви към финансови институции	(122)	(134)
Разходи за лихви по оперативен лизинг	(10)	-
Разходи за банкови такси и комисиони	(17)	(17)
Други финансови разходи към свързани лица	(101)	(100)
Общо	(305)	(326)

18. Разходи за данъци

в хил. лева

	2019	2018
Печалба / (загуба) за периода преди данъци	159	164
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(16)	(16)
Текущ разход за данък	(10)	-
Отсрочен данъчен разход, в резултат на:		
- начисление и обратно проявление на данъчни временни разлики	(6)	(32)
Разходи за данъци	(16)	(32)

19. Рискове, свързани с финансовите инструменти

В хода на обичайната си стопанска дейност Дружеството може да бъде изложено на различни рискове, които оказват влияние върху дейността му. Най-значимите от тях са пазарен, кредитен,

ликвиден и регулаторен риск, както и риск на лихвоносни парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане на минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо рисковете се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо под прякото ръководство на управителя на дружеството и финансовите експерти на Групата, към която принадлежи дружеството.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските си операции:

- Пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск) - вероятността да се понесат загуби или да не се реализира печалба под въздействието на неблагоприятни промени в условията, при които функционира дружеството, дължащи се на негативни изменения в цените на фондовите и валутните пазари и други.

Към датата на отчета дружеството не е изложено на валутен риск, защото всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро.

Дружеството е изложено на ценови риск относно продажната цена на произведената от него електроенергия, доколкото последната е изключително специфичен продукт и се реализира на определени със закон електроразпределителни дружества. Произведената електроенергия се реализира по договор с един клиент и цената е фиксирана в дългосрочен план. Същевременно продажната цена на електроенергията подлежи на контрол и регулиране и от Комисията по енергийно и водно регулиране.

Дружеството не притежава акции и ценни книжа, които са обект на търгуване, поради което не е изложено на рискове от негативни промени на фондовите пазари.

- Кредитен риск – рискът клиентите на дружеството да не бъдат в състояние да изплатят изцяло и в предвидените срокове дължимите от тях суми. Излагането на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период. Дружеството не е изложено на значителен кредитен риск по отношение на вземанията, тъй като те са по договор за изкупуване на електрическа енергия с един клиент и се обслужват редовно в срок от 10 дни от издаване на фактурата.

- Ликвиден риск - възможността дружеството да не разполага с достатъчно средства за посрещане на задълженията си, когато те станат изискуеми и невъзможността да реализира свои активи при подходяща цена и в приемливи срокове.

- Регулаторен риск – възможността да се променят нормативните актове регламентиращи дейността на дружеството и цените на произвежданата електроенергия по начин, който значимо да промени размера на приходите или на разходите, което да доведе до ликвиден риск.

- Риск на лихвоносни парични потоци – възможността привлечените средства под формата на банкови кредити, както и задълженията по оперативен лизинг да поставят паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск.

20. Политика и процедури за управление на капитала

С управлението на капитала ръководството цели да осигури способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, да спазва нормативните и надзорни изисквания, както и да осигури възвращаемост на инвестираните средства за акционерите на дружеството.

21. Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България –

БФБ, големите търговски банки – дилъри и за определени специфични инструменти – директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голяма част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, текуща част по получени банкови заеми) или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. При заемите по фиксиран лихвен процент прилаганата методика за определяне на тяхната справедлива стойност използва като отправна точка за изчисленията текущите наблюдения на дружеството по отношение на пазарните лихвени равнища.

Доколкото все още не съществува достатъчно разработен пазар на финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчно обеми и ликвидност за продажба и покупки на някои специфични финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

22. Сделки със свързани лица

Данните за осъществените сделки със свързани лица са представени по-долу:

<i>в хил. лева</i>	2019	2018
Дружества под общ контрол или значително влияние		
Покупка на услуги	(267)	(228)
Наети активи	245	
Начислени лихви по получени заеми	(55)	(75)
Получени заеми	5	
Платени главници по получени заеми	(95)	(40)
Платени лихви по получени заеми	(52)	(322)

Неуредените разчети със свързаните лица са както следва:

<i>в хил. лева</i>	2019	2018
Главница по получени заеми	1293	1383
Неуредени лихви	18	14
Задължения по оперативен лизинг	242	
Търговски задължения	36	34

През отчетния период е начислено възнаграждение на управителя на дружеството в размер на 32 хил. лв.

23. Събития след края на отчетния период

В началото на март 2020 г. разпространението на новия коронавирус COVID – 19 прераства в глобална епидемия, което беше обявено от Световната здравна организация. Във връзка с разпространението на вирусната инфекция за периода 13 март – 13 май 2020 г. Народното събрание на Република България въведе извънредно положение в страната. На 14 май 2020 г. Министерският съвет обяви въвеждането на извънредна епидемична обстановка. Ръководството на дружеството отчете и се съобрази с всички мерки, наложени във връзка с извънредното положение и извънредната епидемична обстановка.

Развитието на пандемията COVID – 19 е в постоянен процес на наблюдение от страна на ръководството, за да могат да се преценят потенциалните ефекти за бизнеса на дружеството. Към настоящия момент не е възможно да се оцени количествено ефекта от нарастване разпространението на пандемията. С оглед специфичната стопанска дейност на дружеството, ръководството счита, че гореописаните обстоятелства не създават значителна несигурност относно възможността на дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие.

24. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет за годината, приключваща на 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Общото събрание на съдружниците на 09.06.2020 г.

08.06.2020 г.

Съставител:
/Гаро Мамасян/
/Грамекс АД/

Управител :
/Иво Иванов/